

การจัดการเรียนรู้แบบกิจกรรมการเรียนรู้ TAI (Team Assisted Individualization) เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องหลักธรรมนำชีวิตตามหลักอริยบท ๔ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ โรงเรียนฮั่วเคี้ยววิทยาลัย จังหวัดขอนแก่น

Learning Management by TAI (Team Assisted Individualization) for Improving Students' Achievement on the Topic 'Life Based on the Four Iddhipāda Dhammas' of Grade3 Lower Secondary School Students in Huakhiew Wittayalai School, Khon Kaen Province

นิวัฒนา วรรณคำ, ประยูร แสงใส, วิทยา ทองดี

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น

Niwattana Wannakam, Paryoon Saengsai, Dr. Vitthaya Thongdee
Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Khon Kaen Campus, Thailand,
E-mail: pom46190@gmail.com

Received: 25 October 2022; Revised: 20 July 2024; Accepted 25 September 2024
© The Author(s) 2024

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ ๑) เพื่อศึกษาสภาพการสอน ๒) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และ ๓) แนวการจัดการเรียนรู้แบบกิจกรรมการเรียนรู้แบบ TAI เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และ วัฒนธรรม เรื่องหลักธรรมนำชีวิต ตามหลักอริยบท ๔ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ โรงเรียนฮั่วเคี้ยววิทยาลัย จังหวัดขอนแก่น เป็นการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓/๑ จำนวน ๒๑ คน เครื่องมือได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และ แบบประเมินความพึงพอใจ สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า ๑) การใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบ TAI โดยภาพรวมอยู่ในระดับที่ดีมาก พิจารณารายตามเกณฑ์พบว่า สภาพการจัดการเรียน การสอนดีขึ้นตามลำดับ ๒) การเปรียบเทียบระดับผลการเรียนก่อนและหลังเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ โรงเรียนฮั่วเคี้ยววิทยาลัย จังหวัดขอนแก่น มีประสิทธิภาพด้านกระบวนการ (E1) คิดเป็นร้อยละ ๘๐.๒๕ และมีประสิทธิภาพด้านผลลัพธ์ (E2) คิดเป็นร้อยละ ๘๔.๗๕ สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ ๓) แนวทางการจัดการเรียนรู้แบบกิจกรรมการเรียนรู้ แบบกิจกรรม TAI เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และ วัฒนธรรม เรื่องหลักธรรมนำชีวิต ตามหลักอริยบท ๔ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ โรงเรียนฮั่วเคี้ยววิทยาลัย จังหวัดขอนแก่น ได้นักเรียนมีผลการเรียนที่ดีขึ้น และ มีความกระตือรือร้นในการเรียน ครูผู้สอนมีกิจกรรมการ

เรียนรู้ที่ใหม่ คือ กิจกรรมการเรียนรู้แบบ TAI และ หลักธรรมที่ใช้ในการเรียนการสอนคือ อธิปไตย ๔ เพราะ ฉะนั้นคือ ความพอใจ เป็นการสร้างคุณค่า ให้กับตัวนักเรียนเอง พอใจในการเรียนการสอน วิริยะ คือ ความเพียรพยายามที่จะแสวงหาความรู้อยู่เสมอ จิตตะ คือ สร้างความตระหนักและเห็นความสำคัญของการเรียนและ การช่วยเหลือผู้อื่น และ วิมังสา คือไตร่ตรอง ทบทวนเนื้อหาที่เรียนอยู่เสมอ

คำสำคัญ: การจัดการเรียนรู้แบบกิจกรรม TAI, ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน, อธิปไตย 4, วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม, นักเรียนมัธยมตอนต้น

Abstract

The objectives of this research were: 1) to study teaching and learning conditions; 2) to compare learning achievements; 3) to propose the learning management guideline using TAI (Team Assisted Individualization) learning activities to develop learning achievements in social studies, religion, and culture on the topic 'Principles of Life' according to the Four Iddhipāda Dhammas of the 3rd year secondary school students of Huakhiew Wittayalai School, Khon Kaen Province. This study was carried out through quantitative and qualitative research. The target group included 21 of 3/1 secondary school students. The tools used in this study were a learning management plan, a learning achievement test, and a satisfaction assessment form. The statistics used in the research were: Frequency, Percentage, Mean and Standard Deviation. The research results were as follows: 1) The use of TAI learning activities was statistically rated at an 'excellent' level. Based on the criterion consideration, the conditions of the learning management were constantly better. 2) The comparison of grades before and after learning of the students in of Huakhiew Wittayalai School, Khon Kaen Province showed the efficiency (E1) at 80.25% and outcome efficiency (E2) at 84.75 %, higher than the set criterion of 80/80. 3) The learning management guideline using TAI learning activities to develop learning achievements in social studies, religion, and culture on the topic 'Principles of Life' according to the Four Iddhipāda Dhammas of the 3rd year secondary school students of Huakhiew Wittayalai School, Khon Kaen Province was that students have better grades and were more active in their studies. Teachers had new learning activities, namely TAI learning activities, and the principle used in teaching which was the Four Iddhipāda Dhammas: Chanda means satisfaction, creating value to the students and satisfaction in teaching and learning; Viriya is striving to seek knowledge; Citta is to create awareness and to pay attention to the importance of learning and helping others; Vīmaṃsā is to reflect and review the learning content continually

Keywords: TAI learning activity, academic achievement, 4 Iddhipāda principles, social studies, religion and culture education, junior high school students

1.บทนำ

การศึกษาเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการพัฒนาคนให้มีคุณค่าสามารถสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้า และแก้ไขปัญหาต่างๆ ในสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Niltakan, K. ., & Sukumal, P., 2024) เป็นต้นทุนทางปัญญาที่สำคัญในการพัฒนาทักษะ คุณลักษณะ และสมรรถนะในการประกอบสัมมาชีพ และการดำรงชีวิตร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างเป็นสุข การศึกษาจึงเป็นรากฐานของการชีวิตการพัฒนาศักยภาพและความสามารถด้านต่างๆ ในการดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพ รวมทั้งรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงในยุคความก้าวหน้าของข้อมูลข่าวสารได้อย่างยั่งยืน (Kakkeaw, 2024) กระทรวงศึกษาธิการ ในฐานะหน่วยงานหลักในภาคการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพคนของประเทศ ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการจัด

การศึกษาภายใต้วิสัยทัศน์ที่ว่า “มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้คู่คุณธรรม มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความสุข ในสังคม” ได้จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) มีการกำหนด ยุทธศาสตร์และวางเป้าหมายที่สามารถตอบสนองการพัฒนาที่สำคัญในด้านต่างๆ โดยเฉพาะยุทธศาสตร์ที่ ๑ ที่มุ่งพัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล (กระทรวงศึกษาธิการ, ๒๕๕๙)

ปัจจุบันการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และ วัฒนธรรม (Nasawaeng, 2024; Thairoongrojana, 2024). ครูยังคงใช้วิธีการสอนแบบบรรยายเป็นส่วนใหญ่ ไม่มีความหลากหลาย ทำให้นักเรียนขาดความสนใจ และคิดว่าเป็นวิชาที่น่าเบื่อหน่าย นอกจากนี้ศึกษาสภาพ ปัจจุบันโดยการสำรวจสมรรถภาพทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาในกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม พบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมเบื่อหน่ายต่อการเรียน ไม่กระตือรือร้น ไม่สนใจเนื้อหาที่เรียน เนื่องจากเป็นเรื่องที่ไกลตัว เรื่องไม่น่าสนใจ นักเรียนไม่มีทักษะทางสังคม ขาดการมีส่วนร่วมในกระบวนการ เรียนการสอน ขาดทักษะการสื่อสาร การคิดได้ทำเป็น ประกอบกับการจัดการเรียนรู้ยังเน้นการบรรยายเนื้อหา ทำให้นักเรียนฟังเป็นส่วนใหญ่ (Saikham, 2024; Ruangsana, 2017). และจากผลการประเมินด้านวิชาการของ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเอกชน ปีการศึกษา ๒๕๖๓ พบว่า กระบวนการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ไม่มีความหลากหลาย ครูผู้สอนยังใช้วิธีสอนแบบเดิม ๆ ขาดเทคนิคการสอนแบบใหม่ๆ ส่งผลให้มีคะแนนรวม เฉลี่ยร้อยละ ๖๐.๒๔ ไม่บรรลุตามเกณฑ์เป้าหมายที่ตั้งไว้ โดย ที่ครูผู้สอนในจังหวัดกาฬสินธุ์ ที่ใช้รูปแบบการ สอนในรูปแบบ CAI (คอมพิวเตอร์ช่วยสอน) จำนวนไม่มากทำให้การจัดการเรียนรู้หลักธรรมทาง พระพุทธศาสนาจึงได้รับความสนใจจากผู้เรียนไม่เต็มที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น ทำให้ผู้ศึกษาสนใจที่จะนำการจัดการเรียนรู้แบบกิจกรรมการเรียนรู้แบบ TAI เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่องหลักธรรมนำชีวิต ตามหลัก อธิปไตย ๔ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่๓ โรงเรียนอัสสัมชัญวิทยาลัย จังหวัดขอนแก่น อีกทั้งเป็นการ ปลุกฝังพฤติกรรมมีส่วนร่วมของนักเรียน ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และ วัฒนธรรม เพื่อให้บรรยากาศในการเรียนมีความหลากหลาย มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างมีระบบ เป็น แนวทางในการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาสภาพการเรียนการสอนแบบ การจัดการเรียนรู้แบบ ในการส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนรู้ วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่อง หลักธรรมนำชีวิต ตามหลักอธิปไตย ๔

2.2 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ แบบกิจกรรมการเรียนรู้ TAI

2.3 เพื่อประเมินความพึงพอใจของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในการส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนรู้ วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่อง หลักธรรมนำชีวิตตามหลักอธิปไตย ๔

3. วิธีการดำเนินการวิจัย

ผู้ศึกษาได้ศึกษาการจัดการเรียนรู้แบบกิจกรรมการเรียนรู้แบบ TAI เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่องหลักธรรมนำชีวิต ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ โรงเรียนอัสสัมชัญวิทยาลัย จังหวัดขอนแก่น โดยใช้เวลาในการจัดการเรียนรู้ทั้งหมด ๘ ชั่วโมง เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) ดำเนินการทดลองตามรูปแบบการวิจัย One Group Pretest-Posttest Design

4. สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้แบบ กิจกรรมการเรียนรู้ TAI เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ โรงเรียนอัสสัมชัญวิทยาลัย จังหวัดขอนแก่น

๑. ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้แบบกิจกรรมการเรียนรู้แบบ TAI เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่องหลักธรรมนำชีวิต ตามหลักอิทธิบาท ๔ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ โรงเรียนอัสสัมชัญวิทยาลัย จังหวัดขอนแก่น มีประสิทธิภาพด้านกระบวนการ (E1) คิดเป็นร้อยละ ๘๐.๒๕ และมีประสิทธิภาพด้านผลลัพธ์ (E2) คิดเป็นร้อยละ ๘๔.๗๕ สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ ๘๐/๘๐

๒. พบว่า ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนจากการจัดการเรียนรู้แบบกิจกรรมการเรียนรู้ TAI เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่องหลักธรรมนำชีวิต ตามหลักอิทธิบาท ๔ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ โรงเรียนอัสสัมชัญวิทยาลัย จังหวัดขอนแก่น มีคะแนนสูงขึ้น โดยคะแนนทดสอบก่อนเรียนในภาพรวมมีคะแนนเท่ากับ ๒๒๓ คะแนน ($\bar{X}$ = ๑๐.๖๒, S.D.=๑.๒๓) คิดเป็นร้อยละ ๕๓.๑๐ ส่วนคะแนนทดสอบหลังเรียนในภาพรวมมีคะแนนเท่ากับ ๓๗๕ คะแนน ($\bar{X}$ = ๑๗.๘๖, S.D.=๑.๕๓) คิดเป็นร้อยละ ๘๙.๒๙

๓. ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ โรงเรียนอัสสัมชัญวิทยาลัย จังหวัดขอนแก่น ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค LT ร่วมกับเทคนิค Jigsaw เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่องหลักธรรมนำชีวิต ตามหลักอิทธิบาท ๔ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ โรงเรียนอัสสัมชัญวิทยาลัย จังหวัดขอนแก่น โดยรวมมีค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = ๔.๓๙, S.D.=๐.๐๒) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ลำดับแรกคือด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = ๔.๖๖๘, S.D.=๐.๒๐) รองลงมาคือ ด้านทักษะและเทคนิคการสอนของครู มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = ๔.๖๓, S.D.=๐.๒๒) ด้านสื่อการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = ๔.๑๘, S.D.=๐.๒๒) และด้านการวัดผลและประเมินผล มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = ๔.๕๕, S.D.=๐.๖๓)

๔. ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ โรงเรียนอัสสัมชัญวิทยาลัย จังหวัดขอนแก่น ต่อการจัดการ เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่องหลักธรรมนำชีวิต ตามหลักอิทธิบาท ๔ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ โรงเรียนอัสสัมชัญวิทยาลัย จังหวัดขอนแก่น ด้านสื่อการเรียนรู้ โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = ๔.๑๘, S.D.=๐.๒๒) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ลำดับแรกคือ มีการใช้สื่อเทคโนโลยีในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = ๔.๕๐, S.D.=๐.๕๓) รองลงมา

คือ มีห้องเรียน สื่อ และสิ่งอำนวยความสะดวกเหมาะสมและเพียงพอ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}= 4.38$, $S.D.=0.51$) ลำดับที่สามคือมีอุปกรณ์และสื่อในการเรียนรู้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาที่เรียน และเหมาะสมกับวัยผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}= 4.25$, $S.D.=0.46$) มีสื่อการเรียนการสอนที่หลากหลายน่าสนใจอยู่ในลำดับที่สี่ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}= 4.00$, $S.D.=0.00$) และมีสื่อการสอนจากแหล่งเรียนรู้ภายใน และภายนอกห้องเรียนอยู่ลำดับสุดท้าย มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}= 3.75$, $S.D.=0.46$)

๕. ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ โรงเรียนอัสสัมชัญวิทยาลัย จังหวัดขอนแก่น ต่อการจัดการ เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่องหลักธรรมนำชีวิตตามหลักอิทธิบาท ๔ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนอัสสัมชัญวิทยาลัย จังหวัดขอนแก่น ด้านด้านการวัดและประเมินผล โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}= 4.10$, $S.D.=0.25$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าลำดับแรกคือ ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวัดและการประเมินผล มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}= 4.50$, $S.D.=0.53$) รองลงมาคือ การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้มีความชัดเจนและยุติธรรม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}= 4.25$, $S.D.=0.46$) ลำดับที่สามคือการวัดและการประเมินผลเป็นไปตามระเบียบ กฎเกณฑ์ และข้อตกลงที่กำหนดไว้ล่วงหน้า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}= 4.13$, $S.D.=0.64$) มีการวัดและการประเมินผลหลายวิธีที่สอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้นักเรียนอยู่ในลำดับที่สี่ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}= 4.00$, $S.D.=0.00$) และมีการวัดและการประเมินผลสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้อยู่ลำดับสุดท้าย มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}= 3.63$, $S.D.=0.51$)

๖. ข้อเสนอแนะ/แนวทางเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบกิจกรรมการเรียนรู้ TAI หลักธรรมนำชีวิตตามหลักอิทธิบาท ๔ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่๓ โรงเรียนอัสสัมชัญวิทยาลัย จังหวัดขอนแก่น ในครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อค้นพบและแนวคิดที่เป็นข้อเสนอแนะดังรายละเอียดต่อไปนี้ ข้อมูลจากข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในแบบสอบถามความพึงพอใจ แบ่งออกเป็นประเด็นต่างๆ ดังนี้

๑) ก่อนดำเนินการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ ครูควรเตรียมทั้งเนื้อหา วิธีการ สื่ออุปกรณ์ ใบความรู้ ใบงาน แบบทดสอบ และสถานที่รวมกลุ่มบ้านให้พร้อมครบตามจำนวนของผู้เรียน เพื่อความสะดวกและง่ายต่อการบริหารเวลาและการปฏิบัติ ทำให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีประสิทธิภาพสูงสุด

๒) ในการแบ่งกลุ่มครูควรอธิบายหน้าที่ในกลุ่มให้ชัดเจน เพื่อให้สมาชิกในกลุ่มมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่มากที่สุด ส่งผลให้กระบวนการทำงานกลุ่มมีประสิทธิภาพ และเมื่อจบเนื้อหาเรื่องหนึ่งแล้วควรให้เด็กเปลี่ยนหน้าที่หมุนเวียนกันไป เพื่อไม่ให้เด็กเกิดความเบื่อหน่าย

๓. ข้อเสนอแนะแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบกิจกรรมการเรียนรู้ TAI หลักธรรมนำชีวิต ตามหลักอิทธิบาท ๔ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่๓ โรงเรียนอัสสัมชัญวิทยาลัย จังหวัดขอนแก่น ข้อมูลจากการแบบสอบถาม แบ่งออกเป็นแบ่งออกเป็นประเด็นต่างๆ ดังนี้

๑) ควรมีการนำการจัดการเรียนรู้แบบกิจกรรมการเรียนรู้ TAI เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่องหลักธรรมนำชีวิต ตามหลักอิทธิบาท ๔ ไปใช้กับสาระการเรียนรู้อื่นหรือชั้นอื่นๆ

๒) ควรนำเอาการจัดการเรียนรู้แบบกิจกรรมการเรียนรู้ TAI เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา

สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่องเรื่องหลักธรรมนำชีวิต ตามหลักอริยบท ๔ ไปทดลองใช้กับนักเรียนหลายๆ โรงเรียนที่มีลักษณะแตกต่างกัน เพื่อเป็นการหาข้อสรุปผลการศึกษากว้างขวางยิ่งขึ้น

สรุปการพัฒนาชุดการสอน เรื่อง การศึกษาการจัดการเรียนรู้แบบกิจกรรมการเรียนรู้แบบ TAI เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่องเรื่องหลักธรรมนำชีวิต ตามหลักอริยบท ๔ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ โรงเรียนฮั่วเคี้ยววิทยาลัย จังหวัดขอนแก่น สามารถสรุปผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ได้ ดังนี้

๑ ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้แบบ กิจกรรมการเรียนรู้ TAI เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่องเรื่องหลักธรรมนำชีวิต ตามหลักอริยบท ๔ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ โรงเรียนฮั่วเคี้ยววิทยาลัย จังหวัดขอนแก่น มีประสิทธิภาพด้านกระบวนการ (E1) คิดเป็นร้อยละ ๘๐.๒๕ และมีประสิทธิภาพด้านผลลัพธ์ (E2) คิดเป็นร้อยละ ๘๔.๗๕ สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ ๘๐/๘๐

๒. ผลการวิเคราะห์ดัชนีประสิทธิผลของการจัดการเรียนรู้แบบกิจกรรมการเรียนรู้ TAI เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่องเรื่องหลักธรรมนำชีวิต ตามหลักอริยบท ๔ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ โรงเรียนฮั่วเคี้ยววิทยาลัย จังหวัดขอนแก่น โดยรวมผ่านเกณฑ์ มีค่าดัชนีประสิทธิผลในการเรียนรู้ (E.I.) เท่ากับ ๐.๕๙๖๘ คิดเป็นร้อยละ ๕๙.๖๘ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ ความพอใจ (ฉันทะ) มีค่าดัชนีประสิทธิผลในการเรียนรู้มากที่สุด E.I. เท่ากับ ๐.๖๘๗๕ คิดเป็นร้อยละ ๖๘.๗๕ ผ่านเกณฑ์ รองลงมาคือแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ ความเพียร (วิริยะ) มีค่าดัชนีประสิทธิผลในการเรียนรู้ (E.I.) เท่ากับ ๐.๖๕๑๑ คิดเป็นร้อยละ ๖๕.๑๑ ผ่านเกณฑ์ ส่วนแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ ความเอาใจใส่ (จิตตะ) มีค่าดัชนีประสิทธิผลในการเรียนรู้มากที่สุด (E.I.) เท่ากับ ๐.๕๕๒๖ คิดเป็นร้อยละ ๕๕.๒๖ ผ่านเกณฑ์ และแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ การใช้ปัญญา (วิมังสา) มีค่าดัชนีประสิทธิผลในการเรียนรู้ (E.I.) เท่ากับ ๐.๕๒๙๔ คิดเป็นร้อยละ ๕๒.๙๔ ผ่านเกณฑ์

๓. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนจากการจัดการเรียนรู้แบบกิจกรรมการเรียนรู้ TAI เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่องเรื่องหลักธรรมนำชีวิต ตามหลักอริยบท ๔ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ โรงเรียนฮั่วเคี้ยววิทยาลัย จังหวัดขอนแก่น มีคะแนนสูงขึ้น โดยคะแนนทดสอบก่อนเรียนในภาพรวมมีคะแนนเท่ากับ ๒๒๓ คะแนน ($\bar{X}$ = ๑๐.๖๒, S.D.=๑.๒๓) คิดเป็นร้อยละ ๕๕๓.๑๐ ส่วนคะแนนทดสอบหลังเรียนในภาพรวมมีคะแนนเท่ากับ ๓๗๕ คะแนน ($\bar{X}$ = ๑๗.๘๖, S.D.=๑.๕๓) คิดเป็นร้อยละ ๘๙.๒๙ และเมื่อนำคะแนนไปทดสอบสมมติฐานในการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน ด้วยการทดสอบค่า t (t-test for dependent sample) ผลปรากฏว่า คะแนนสอบหลังเรียนของนักเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

๔. ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ โรงเรียนฮั่วเคี้ยววิทยาลัย จังหวัดขอนแก่น ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบกิจกรรมการเรียนรู้ TAI เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่องเรื่องหลักธรรมนำชีวิต ตามหลักอริยบท ๔ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

โรงเรียนอัสสัมชัญวิทยาลัย จังหวัดขอนแก่น โดยรวมมีค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}= 4.34$, $S.D.=0.02$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ลำดับแรกคือด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}= 4.68$, $S.D.=0.02$) รองลงมาคือ ด้านทักษะและเทคนิคการสอนของครู มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}= 4.63$, $S.D.=0.02$) ด้านสื่อการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}= 4.18$, $S.D.=0.02$) และด้านการวัดผลและประเมินผล มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}= 4.55$, $S.D.=0.03$)

5. อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาการจัดการเรียนรู้แบบกิจกรรมการเรียนรู้ TAI เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่องเรื่องหลักธรรมนำชีวิต ตามหลักอิทธิบาท 4 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนอัสสัมชัญวิทยาลัย จังหวัดขอนแก่น สามารถอภิปรายผลการศึกษาได้ ดังนี้

5.1 การวิเคราะห์หาประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้แบบกิจกรรมการเรียนรู้ TAI เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่องหลักธรรมนำชีวิต ตามหลักอิทธิบาท 4 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนอัสสัมชัญวิทยาลัย จังหวัดขอนแก่น พบว่า มีประสิทธิภาพด้านกระบวนการ (E1) เท่ากับ 81.25 หมายความว่า ประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งได้จากการวัดและประเมินผลคะแนนระหว่างเรียนทั้งด้านพุทธิพิสัย ทักษะพิสัย และจิตพิสัยของแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ คิดเป็นร้อยละ 80.25 และมีประสิทธิภาพด้านผลลัพธ์ (E2)) ซึ่งได้จากการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน คิดเป็น ร้อยละ 84.75 แสดงว่าแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้น มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ที่ 80/80 เป็นไปตามแนวคิดของ บุญชม ศรีสะอาด (2560) ให้ความหมายของประสิทธิภาพว่า หมายถึง คุณภาพด้านกระบวนการและผลลัพธ์ของการจัดการเรียนรู้ 80 ตัวแรก หมายถึง ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนทุกคนที่ได้ระหว่างเรียน จากการประเมินพฤติกรรม ประเมินผลงาน และการทดสอบย่อย มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ร้อยละ 80 ขึ้นไป 80 ตัวหลัง หมายถึง ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบหลังเรียนของนักเรียนทุกคน เพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คิดค่าเฉลี่ยเป็นร้อยละ 80 ขึ้นไป ซึ่งสอดคล้องกับ ฒิชากร ปริญากาญจน์ (2561) การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ TAI เพื่อพัฒนาผลการเรียนรู้เรื่องการบวกและการลบเลข ของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า 1) ข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบ ร่วมมือด้วยเทคนิค TAI ที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญ ครู และนักเรียน พบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ควร ให้นักเรียนสามารถศึกษาความรู้ได้ด้วยตนเอง การจัดกิจกรรมกลุ่ม สื่อที่ใช้ เป็นแบบฝึกหัดท้ายบท และสื่อประสม โดยใช้แบบทดสอบหลังเรียนที่เป็นปรนัย และอัตนัย 2) ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นประกอบด้วย คู่มือครู ได้แก่ 1) คำนำ 2) คำชี้แจง 3) แผนการจัดการเรียนรู้ 4) ใบความรู้ 5) เฉลยแบบฝึกหัด 6) เฉลยแบบทดสอบ 7) แบบบันทึกการประเมิน คู่มือนักเรียน 1) คำนำ 2) วัตถุประสงค์ 3) คำชี้แจง 4) ใบความรู้ 5) แบบฝึกหัด 6) แบบทดสอบ และมีประสิทธิภาพ 83.00/81.50 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้ 3) ผลการทดลองใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ พบว่า ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียน และให้ความสนใจในกระบวนการกลุ่ม และ 4) ผลการใช้ชุดกิจกรรม พบว่า ประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นไปตาม

เกณฑ์ ๘๐/๘๐ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ มีผลการเรียนรู้เรื่องการบวก และการลบเลข หลังเรียน สูงกว่า ก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ นักเรียนมีพัฒนาการสูงขึ้นมากกว่าร้อยละ ๔๐ และสูงกว่า เกณฑ์ร้อยละ ๘๐ ที่กำหนดไว้ มีความพึงพอใจในชุดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกับการ จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค TAI อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ ณรงค์ โคตรศรี (๒๕๕๗) ผลการใช้ชุดการสอนร่วมกับเทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือแบบกลุ่ม ช่วยรายบุคคล (TAI) ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ และเจตคติต่อวิชาสังคมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ โรงเรียนร่มเกล้า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต ๒๓ ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ ๑) ประสิทธิภาพของชุดการสอนร่วมกับเทคนิคการเรียนรู้แบบ ร่วมมือแบบกลุ่มช่วยรายบุคคล (TAI) มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ ๘๐.๑/๘๑.๑๙ ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่ กำหนดไว้ ๒) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ ที่ได้ เรียนรู้ด้วยชุดการสอนร่วมกับเทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือ แบบกลุ่มช่วยรายบุคคล (TAI) มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .๐๕ ๓) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ ที่ได้เรียนรู้ด้วยชุดการสอนร่วมกับ เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือ แบบกลุ่มช่วยรายบุคคล (TAI) มีความสามารถทางการคิดวิเคราะห์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ๔) เจตคติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ หลังได้เรียนรู้ด้วยชุดการสอนร่วมกับ เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือแบบกลุ่มช่วยรายบุคคล (TAI) อยู่ในระดับมากขึ้นไปอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .๐๕ และ ๕) การแก้ปัญหาและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ ที่มีการคิด วิเคราะห์ต่างกัน หลังได้เรียนรู้ด้วยชุด การสอนร่วมกับเทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือแบบกลุ่มช่วยรายบุคคล (TAI) มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .๐๕

๕.๒. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียน จากการจัดการเรียนรู้แบบกิจกรรม การเรียนรู้แบบ TAI เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่องหลักธรรม นำชีวิต ตามหลักอริยบท ๔ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ โรงเรียนฮั่วเคี้ยววิทยาลัย จังหวัดขอนแก่น พบว่า คะแนนสอบหลังเรียนของนักเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตาม สมมติฐานที่ตั้งไว้ เนื่องจากการจัดการเรียนรู้แบบกิจกรรมการเรียนรู้แบบ TAI เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่องหลักธรรมนำชีวิต ตามหลักอริยบท ๔ เป็นวิธีสอนที่ฝึกให้ ผู้เรียนได้เรียนรู้การทำงานร่วมกับผู้อื่น โดยในแต่ละกลุ่มจะมีทั้งเด็กเก่ง เด็กปานกลาง และเด็กเรียนอ่อนคละ กัน แต่ละคนต่างมีหน้าที่รับผิดชอบเพื่อหาคำตอบให้สำเร็จลุล่วงไปได้ ซึ่งสิ่งสำคัญของการฝึกด้วยเทคนิคนี้ ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างครอบคลุม เกิดการช่วยเหลือกัน ผู้เรียนทุกคนจะรู้สึกว่าคุณมีความสำคัญ ในการดำเนินกิจกรรม ไม่รู้สึกโดดเดี่ยว อันจะทำให้เกิดแรงผลักดันในการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ สอดคล้องกับอมร เมยมงคล (๒๕๖๐) ได้ศึกษาผลการพัฒนาชุดกิจกรรมเรื่องวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมเรื่องวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาโดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ สมาชิกในกลุ่มมีการเรียนรู้ซึ่งกันและกัน มี ความรับผิดชอบในตนเอง กิจกรรมกลุ่มเอื้อต่อการพัฒนานักเรียนทุกคน เข้าใจการเรียนรู้จากประสบการณ์ ตรงจากการได้ฝึกทำกิจกรรมซ้ำๆ บ่อยๆ ทำให้ผลการเรียนสูงขึ้น อีกทั้งยังสอดคล้องกับ สมฤดี แวไวสง

(๒๕๖๑) การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง ความน่าจะเป็น โดยใช้รูปแบบ การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค TAI เพื่อเสริมทักษะ ในการแก้โจทย์ปัญหา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ผลการวิจัยปรากฏดังนี้ 1) แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ เรื่อง ความน่าจะเป็น โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบ เทคนิค TAI เพื่อเสริมทักษะ ในการแก้โจทย์ปัญหา มีประสิทธิภาพเท่ากับ ๘๖.๑๔/๗๕.๘๓ ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ ๗๐/๗๐ และ ๒) นักเรียนที่เรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง ความน่าจะเป็น โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค TAI เพื่อเสริมทักษะในการแก้โจทย์ปัญหา มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะในการแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ ๗๐ อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .๐๕

๕.๓ ความพึงพอใจ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ โรงเรียนเรืองหลักธรรมนำชีวิต ตามหลักอิทธิบาท ๔ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ โรงเรียนอัสสัมชัญวิทยาลัย จังหวัดขอนแก่น ต่อการจัดการเรียนรู้แบบกิจกรรมการเรียนรู้แบบ TAI เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่องเรื่องหลักธรรมนำชีวิต ตามหลักอิทธิบาท ๔ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนอัสสัมชัญวิทยาลัย จังหวัดขอนแก่น พบว่า อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}= 4.34, S.D.=0.02$) การจัดการเรียนรู้แบบกิจกรรมการเรียนรู้แบบ TAI เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่องเรื่องหลักธรรมนำชีวิต ตามหลักอิทธิบาท ๔ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ โรงเรียนอัสสัมชัญวิทยาลัย จังหวัดขอนแก่น ที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้น ผ่านการวิเคราะห์และออกแบบอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นวิธีการสอนแบบใหม่ที่แตกต่างกันจากการสอนแบบเดิม นักเรียนได้ทำกิจกรรมและฝึกปฏิบัติมากขึ้น มีขั้นตอนการเรียนรู้ที่ชัดเจน และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์จริงได้ อีกทั้งยังสอดคล้องกับ กุลจิรย์ ละอองทอง (๒๕๕๙) ได้ศึกษาผลการจัดการเรียนรู้ เรื่องการปฏิบัติตนเป็นพุทธศาสนิกชนที่ดี กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยกลุ่มร่วมมือแบบจิ๊กซอว์ พบว่า โดยภาพรวมนักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมาก ($\bar{X}= 4.44, S.D.=0.55$) และสอดคล้องกับ Israel (๒๐๐๓) ได้พัฒนาระบบที่สนับสนุนการเรียนรู้แบบร่วมมือด้านสติปัญญา (ICSS) ซึ่งระบบนี้จะเป็นตัวเสริมและเพิ่มเติมระบบร่วมมือด้านสติปัญญาของแมคมานัส (Mcmanus) ปี ๑๙๙๕ ระบบจะสนับสนุนการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยจะวิเคราะห์และปรับปรุงด้านความร่วมมือ (CSCW) เป็นระบบที่คอยแนะนำด้านสติปัญญา (ITS) และเป็นการเรียนรู้แบบร่วมมือ (CL) ซึ่งระบบนี้จะเสริมรูปแบบความเป็นผู้นำกลุ่มเพื่อช่วยให้นักเรียนทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มแบบร่วมมือ ผลการศึกษาทำให้ทราบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจในระบบ และยังสอดคล้องกับ ได้ศึกษาผลการพัฒนาชุดกิจกรรมเรื่องวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ผลการศึกษาพบว่า ประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมเรื่องวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา มีประสิทธิภาพเท่ากับ ๘๔.๔๘/๘๒.๑๗ ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ ๘๐/๘๐ ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมเรื่องวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาโดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ส่วนดัชนีประสิทธิผลของการเรียนด้วยชุดกิจกรรมเรื่องวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาโดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT มีค่าเท่ากับ ๐.๕๐ แสดงว่า นักเรียนมีความก้าวหน้าในการเรียนรู้เพิ่มขึ้น ๐.๕๐ หรือคิดเป็นร้อยละ ๕๐.๐๐ และ

ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมเรื่องวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาโดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT โดยรวมมีความพึงพอใจในระดับมาก

6. องค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่อง “การจัดการเรียนรู้แบบกิจกรรม TAI เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและ วัฒนธรรม เรื่องหลักธรรมนำชีวิต ตามหลักอิทธิบาท ๔ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ โรงเรียนอัสสัมชัญวิทยาลัย จังหวัดขอนแก่น” สรุปเป็นองค์ความรู้ที่ได้ว่า นักเรียนมีผลการเรียนที่ดีขึ้น และมีความกระตือรือร้นในการเรียน ครูผู้สอนมีกิจกรรมการเรียนรู้ที่ใหม่ คือ กิจกรรมการเรียนรู้แบบ TAI และ หลักธรรมที่ใช้ในการเรียนการสอนคือ อิทธิบาท ๔ เพราะ ฉันทะ คือ ความพอใจ เป็นการสร้างคุณค่าให้กับตัวนักเรียนเอง พอใจในการเรียนการสอน วิริยะ คือ ความเพียรพยายามที่จะแสวงหาความรู้อยู่เสมอ จิตตะคือ สร้างความตระหนักและเห็นความสำคัญของการเรียน และ การช่วยเหลือผู้อื่น และ วิมังสา คือ ไตร่ตรอง ทบทวนเนื้อหาที่เรียนอยู่เสมอ

7. ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยเรื่อง การจัดการเรียนรู้แบบกิจกรรมการเรียนรู้ TAI หลักธรรมนำชีวิต ตามหลักอิทธิบาท ๔ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ โรงเรียนอัสสัมชัญวิทยาลัย จังหวัดขอนแก่น ในครั้งนี้ผู้วิจัยมีข้อค้นพบ และแนวคิดที่เป็นข้อเสนอแนะดังรายละเอียดต่อไปนี้

๑. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยในครั้งนี้

๑) ก่อนดำเนินการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ ครูควรเตรียมทั้งเนื้อหา วิธีการ สื่ออุปกรณ์ ใบความรู้ ใบงาน แบบทดสอบ และสถานที่รวมกลุ่มบ้านให้พร้อมครบตามจำนวนของผู้เรียน เพื่อความสะดวก และง่ายต่อการบริหารเวลาและการปฏิบัติ ทำให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีประสิทธิภาพสูงสุด

๒) ในการแบ่งกลุ่มครูควรอธิบายหน้าที่ในกลุ่มให้ชัดเจน เพื่อให้สมาชิกในกลุ่มมีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่มากที่สุด ส่งผลให้กระบวนการทำงานกลุ่มมีประสิทธิภาพ และเมื่อจบเนื้อหาเรื่องหนึ่งแล้วควรให้เด็กเปลี่ยนหน้าที่หมุนเวียนกันไป เพื่อไม่ให้เด็กอาจเกิดความเบื่อหน่าย

๒. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

๑) จากการศึกษา พบว่า ในการจัดการเรียนรู้แบบกิจกรรมการเรียนรู้แบบ TAI เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่องหลักธรรมนำชีวิต หลักอิทธิบาท ๔ มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ ๘๐/๘๐ ที่กำหนดไว้ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ดังนั้นสามารถนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้ เพราะเป็นนวัตกรรมที่สามารถช่วยพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

๒) จากการศึกษา พบว่า ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาสาระและมีความก้าวหน้าทางการ

เรียนเพิ่มขึ้น ดังนั้น ครูผู้สอนควรนำไปประยุกต์ใช้และพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ให้ทันสมัยอยู่เสมอ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาด้านการศึกษาต่อไป

๓ ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

๑) ควรมีการนำการจัดการเรียนรู้แบบกิจกรรมการเรียนรู้ TAI เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่องหลักธรรมนำชีวิต ตามหลักอิทธิบาท ๔ ไปใช้กับสาระการเรียนรู้อื่น หรือชั้นอื่นๆ

๒) ควรนำเอาการจัดการเรียนรู้แบบกิจกรรมการเรียนรู้ TAI เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่องเรื่องหลักธรรมนำชีวิต ตามหลักอิทธิบาท ๔ ไปทดลองใช้กับนักเรียน หลากๆ โรงเรียนที่มีลักษณะแตกต่างกัน เพื่อเป็นการหาข้อสรุปผลการศึกษาที่กว้างขวางยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

Kakkeaw, N. (2024). Emerging Trends in Educational Management: Transforming Education in Northeast Thailand. *Insights into Modern Education (i-ME)*, 1(1), 17–25. Retrieved from <https://so19.tci-thaijo.org/index.php/IME/article/view/599>

Nasawaeng, B. (2024). Integrating Buddhist Teachings into Social Studies: A Transformative Approach to Education in Thailand. *Insights into Modern Education (i-ME)*, 1(1), 26–35. Retrieved from <https://so19.tci-thaijo.org/index.php/IME/article/view/600>

Niltakan, K., & Sukumal, P. (2024). Integrating Buddhist Teachings with Health Education: The Development and Impact of the Buddhist Instruction Model for Diabetes Risk Prevention in Khon Kaen Province, Thailand. *Insights into Modern Education (i-ME)*, 1(1), 1–16. Retrieved from <https://so19.tci-thaijo.org/index.php/IME/article/view/598>

Ruangsan, N. (2017). Mahachula-Academics: Proactive Propagation of Buddhism at Khon Kaen Campus. *Online Submission*, 3(2), 89–97.

Saikham, S. (2024). Navigating Complexities: Challenges in Educational Institution Administration in Northeast Thailand. *Insights into Modern Education (i-ME)*, 1(1), 36–44. Retrieved from <https://so19.tci-thaijo.org/index.php/IME/article/view/601>

Thairoongrojana, S. (2024). Leveraging Cutting-Edge Information Technology to Enhance Student Learning. *Insights into Modern Education (i-ME)*, 1(1), 45–54. Retrieved from <https://so19.tci-thaijo.org/index.php/IME/article/view/623>

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2543). *การสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ ศาสนา.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุม

- สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- ขวัญตา บัวแดง. (2553). *การศึกษาผลการเรียนรู้เรื่องวิกฤตการณ์สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน* (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศิลปากร, กรุงเทพฯ.
- ฉันทนา เวชโอสถศักดิ์. (2537). *ปัญหาการใช้แหล่งสารสนเทศและความสามารถในการค้นหาสารสนเทศของนักศึกษาแพทย์หลักสูตรแบบดั้งเดิมและหลักสูตรแบบใช้ปัญหาเป็นหลัก* (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- ณรงค์ฤทธิ์ สังฆะศรี. (2547). *การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่โรงเรียนโดยการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้กับการสอนแบบบูรณาการ* (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- ทรงลักษณ์ ขาวผ้าขาว. (2543). *ผลการสอนแบบแก้ปัญหาต่อความตระหนักทางด้านปัญหาสิ่งแวดล้อมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในรายวิชาประชากรกับสิ่งแวดล้อม (ส 053)* (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- ทองสุข คำธนะ. (2538). *ผลการเรียนการสอนแบบใช้ปัญหาเป็นหลักที่มีต่อความสามารถในการแก้ปัญหาทางการพยาบาลของผู้สูงอายุนักเรียนพยาบาล* (วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- ทิตินา แคมมณี. (2547). *ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เบญจวรรณ อ่วมมณี. (2549). *การพัฒนาผลการเรียนรู้และความสามารถในการคิดแก้ปัญหา เรื่องการอนุรักษ์แม่น้ำท่าจีน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน* (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศิลปากร, กรุงเทพฯ.
- พจนารถ บัวเขียว. (2535). *การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการวิเคราะห์ตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่สอนโดยการสอนแบบแก้ปัญหาที่ใช้วิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการกับการสอนตามคู่มือการสอนของหน่วยศึกษานิเทศก์* (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- เฟื่องฟ้า ภูมิมาลา. (2540). *กระบวนการแก้ปัญหาและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชากฎหมายน่ารู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยวิธีการสอนแบบแก้ปัญหา* (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- มณฑนา บรรพสุทธิ. (2553). *การพัฒนาความสามารถในการคิดแก้ปัญหาทักษะชีวิตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐาน* (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร

มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศิลปากร, กรุงเทพฯ.

มันตรา ธรรมบุศย์. (2544). *การพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ โดยใช้ PBL (Problem Based Learning)*.

วารสารวิชาการ, 2544.

วัชร เล่าเรียนดี. (2549). *เทคนิควิธีการจัดการเรียนรู้สำหรับมืออาชีพ*. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.